

Κυριακή 13η Ίουνίου 2021

Κυριακή τῶν ἁγίων 318 θεοφόρων
πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου

(Ίω. 17, 1 – 13)

*«αὕτη δέ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα
γινώσκωσί σε τόν μόνον ἀληθινόν Θεόν καί
ὄν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν» (Ίω. 17, 3).*

Ὁξύμωρη μοιάζει σήμερα ἡ Κυριακή. Ἀπό
τή μία βιώνουμε τό θρίαμβο τῆς Ἀνάστασης.
Ἀπό τήν ἄλλη ἀκοῦμε τήν προσευχή τοῦ Ἰησοῦ
λίγο πρίν τό φρικτό πάθος Του. Ἡ ἀγωνία τοῦ
Ἰησοῦ ἀντιτίθεται στή δική μας βεβαιότητα. Ἡ
θλίψη Του συναντάει τή δική μας χαρά. Τά
αἰτήματά Του γίνονται οἱ δικές μας
ἀπαντήσεις. Στόν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ ἡ Ἁγία
Τριάδα συνομιλεῖ μεταξύ Της καί ἡ
ἀνθρωπότητα εἰσπράττει τή σωτηρία ὡς ἀγαθό
καρπό αὐτῆς τῆς συνομιλίας.

Μέσα σ' έναν άλλο κήπο, εκείνον τῆς Ἐδέμ, ὁ ἄνθρωπος ἔδιωξε τὸ Θεό ἀπὸ τὴν ὑπαρξή του. Ἔχασε τὴ γνωριμία του μὲ τὸ Θεό. Ἦξερε γιὰ τὸ Θεό. Θυμόταν τὸ Θεό. Νοσταλγοῦσε τὸ Θεό, ἀλλὰ ἔχασε τὸν ἴδιο τὸ Θεό. Ὁ Πατέρας Θεός ἔγινε ἄγνωστος, ἔγινε ξένος καὶ ἀντίπαλος. Αὐτὴ ἡ ἀποξένωση ἔφερε τὴν πιὸ φρικτὴ ἄγνοια γιὰ τὸν ἄνθρωπο, τὴν ἄγνοια τοῦ Θεοῦ.

Μέσα στὴν πολυκύμαντη ἱστορία ἡ ἀνθρωπότητα προσπάθησε νὰ κατακτήσει τὴ γνώση κομμάτι κομμάτι, σὰν ἓνα μωρὸ πού μαθαίνει καὶ συλλαβίζει λέξη λέξη τὴ μητρικὴ του γλώσσα. Ἀνέπτυξε τὴν ἐπιστήμη ἀπὸ τὰ πιὸ ἀπλοϊκὰ στάδια μέχρι τὰ πιὸ προηγμένα. Μὲ δίψα ψηλαφεῖ τὴν κτιστὴ πραγματικότητα. Προσπαθεῖ νὰ μάθει. Νὰ μάθει ὅσα μπορεῖ περισσότερα. Θέλει νὰ μαθαίνει περισσότερα, γιὰ νὰ γίνεται καλύτερος, γιὰ νὰ περνάει πιὸ εὐχάριστα, γιὰ νὰ γίνεται ἢ ζωὴ του λιγότερο ἀνυπόφορη. Συμβαίνει, ὅμως, τὸ ἐξῆς δραματικὸ καὶ ὀξύμωρο, ὅσο πιὸ πολλὰ

μαθαίνει, τόσο νά διαπιστώνει τήν ἄγνοιά του, ὅσο πιά πολλά κατορθώνει, τόσο πιά πολύ νά δυσκολεύεται καί νά δυστυχεῖ. Οἱ γνώσεις καί οἱ ἐπιστῆμες τῆς γῆς ἐκφράζουν μία μυστική δίψα γιά τή μία καί μοναδική γνώση τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀγωνία τοῦ ἀνθρώπου νά μαθαίνει ἐκφράζει τήν ἀγωνία καί τόν πόθο του νά ξαναβρεῖ τό χαμένο Θεό του. Κάθε ἐπιστήμη, κάθε κτιστό δεδομένο, κάθε πληροφορία εἶναι μία ὑπενθύμιση τῆς θεϊκῆς παρουσίας. Ἄν ἡ γνώση τοῦ κτιστοῦ δέν ὀδηγεῖ στό ψάξιμο τοῦ ἀκτίστου, ἄν ἡ ἐπιστήμη δέν ὀδηγεῖ στήν ἀναζήτηση τοῦ Δημιουργοῦ, τότε κάθε ἀνθρώπινη σελίδα καί σκέψη καί πείραμα καί συμπέρασμα εἶναι ἓνα σκαλοπάτι πρὸς τό ἔρεβος τοῦ κακοῦ καί πρὸς τόν ἄφατο πόνο τῆς μοναξιᾶς.

Στό ἀπόσπασμα τῆς Ἀρχιερατικῆς προσευχῆς σήμερα ἀκοῦμε τή λύση ὅλου αὐτοῦ τοῦ προβλήματος: «αὕτη δέ ἐστίν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσί σε τόν μόνον ἀληθινόν Θεόν καί ὄν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν». Ἡ γνώση

καί ἡ ἐπιστήμη δέν ἐλευθέρωσαν τόν ἄνθρωπο ἀπό τό θάνατο. Περισσότερο τόν δέσμευσαν σ' αὐτόν καί τοῦ δηλητηρίασαν τή ζωή. Ὁ Κύριος λέγει πώς ἡ ἀληθινή καί αἰώνια ζωή εἶναι ἡ γνώση τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καί ἡ γνωριμία, δηλαδή ἡ ἀγαπητική σχέση μέ τόν Ἰδιο. Ὁ ἄνθρωπος μαθαίνει τά πάντα, ὅταν προσπαθήσει νά καλλιεργήσει συστηματικά αὐτή τή γνωριμία μέ τά πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδας. Μέσα ἀπό τή γνωριμία μέ τό Θεό μορφώνεται ἀληθινά καί σοφίζεται ἀλάνθαστα. Ἡ θεογνωσία εἶναι ἡ μοναδική μέθοδος καί ἡ μοναδική ἐπιστήμη πού ἀπεγκλωβίζει ἀπό τό θάνατο. Ἡ ἴδια ἡ γνωριμία μέ τό Θεό, ἡ ἀκύμαντη καί ἀδιάλειπτη σχέση μαζί Του γίνεται ἡ ἀληθινή ζωή τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ζωή πού δέν ἔχει τέλος, πού δέν ἔχει θάνατο οὔτε φόβο οὔτε φθορά καί ἀσθένεια. Ὁ γνώριμος τοῦ Θεοῦ ἀσθενεῖ καί πεθαίνει μόνο σωματικά καί ὑλικά. Στήν πραγματικότητα ἀνθεῖ καί θάλλει αἰώνια. Κάθε περιπέτεια, κάθε ἀρρώστια, ἀκόμη καί ὁ σωματικός θάνατος,

εἶναι σκαλοπάτια πού τόν ὀδηγοῦν βαθύτερα
 στή γνωριμία του μέ τό Θεό καί κάνουν τήν
 ἀγάπη του γιά τό Θεό πιό ἔντονη, πιό δυνατή,
 πιό βέβαιη, πιό ποθητή. Ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ
 εἶναι ὁ ἀσίγαστος ἔρωτας τοῦ Θεοῦ, πού
 ἀνοίγει τά κελάρια τῶν ἀμέτρητων ἀγαθῶν καί
 τῶν ἀληθινῶν γνώσεων.

Σήμερα ἀκούσαμε αὐτό τό ἀπόσπασμα
 ἀπό τήν προσευχή τοῦ Ἰησοῦ, διότι τιμοῦμε
 τούς ἀγίους 318 θεοφόρους Πατέρες τῆς Α΄
 Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Οἱ Πατέρες αὐτοί
 καλλιέργησαν τή γνώση τοῦ Θεοῦ. Δοξάζονται
 ἀπό τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, διότι ἡ γνωριμία
 τους καί ἡ σχέση τους μέ τό Θεό ἔγιναν
 πρότυπο γιά τή δική μας σχέση μαζί Του.

Ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ καλλιεργεῖται σέ δύο
 επίπεδα, στό επίπεδο τῆς θεωρίας καί στό
 επίπεδο τῆς πράξης. Ἡ σχέση μέ τό Θεό
 χτίζεται μέσα ἀπό τό διάβασμα, τήν προσευχή,
 τή σκέψη καί τήν ἀναζήτηση. Χτίζεται, ὅμως,
 καί μέσ' ἀπό τήν ἀγάπη, τήν προσφορά, τήν

άσκηση, τή μετοχή στά μυστήρια, τόν πόνο και τήν ύπομονή τῆς ἀρετῆς.

Όλες οἱ ἀνθρώπινες γνώσεις εἶναι θεμιτές και χρήσιμες. Ἡ ἀληθινή γνώση, ὅμως, εἶναι ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ. Μόνον ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ ἀξιοποιεῖ ὅλες τίς ὑπόλοιπες γνώσεις και τίς κάνει ὠφέλιμες και χρηστικές. Ἡ γνωριμία μέ τό Θεό εἶναι ἡ γνώση πού ὀδηγεῖ στήν ἀληθινή χαρά και στήν ἀδιάπτωτη και αἰώνια ζωή, πού περιμένουμε και ἐλπίζουμε νά βιώσουμε ὅλοι. Μακάρι μέ τίς πρεσβεῖες τῶν σήμερα τιμωμένων ἀγίων 318 θεοφόρων Πατέρων νά τό καταφέρουμε. Ἀμήν.